

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrť strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Kaj terja od nas sedanji čas?

Jezernik Baltazar, kmet iz Št. Ilja pri Velenju.

Minuli so božični prazniki, ki označajo ter prinašajo mir in uteho. To so prazniki družinske skupnosti, ljubezni in sreče. Niso bili vsi te sreče deležni. Na stotine in tisoče jih je, ki so iskali zavetja pri dobrih srcih, kakor sta ga iskala Marija in Jožef v Betlehemu, pa ga pri ljudeh nista našla. Tudi danes ga ne najde na tisoče švornjakov in brezposelnih. Kakor je sv. Družina morala bežati v tujino, preganjana od Heroda, tako tudi prav mnoge preganja v današnjih dneh nemila usoda.

Vzrok tiči v človeški sebičnosti. Ljudje so pozabili na zapoved ljubezni do bližnjega, ki mora obvladovati vse človeško delovanje, tudi gospodarsko udejstvovanje. Mesto ljubezni pa kraljuje v srcih premnogih ljudi samopašnost in samogoltnost. Denar jim je bog. Visoke obresti so tiste dobrine, po katerih jim hrepeni srce. Bližnjega ne smatrajo za brata, ustvarjenega po božji podobi, marveč za predmet izkoriščanja in za sredstvo lastnega obogatitja.

Gospodarska kriza nas pritiska, muči zlasti kmeta in delavca. Kljub temu pa ne smemo kloniti z glavo ter izgubiti upanja. Poglejmo rastlinstvo v naravi, kako se mora boriti za obstanek! Korenine dreves ponekod le s težavo prodirajo v zemeljske plasti, iskajoč opore in hrane. Poglejmo studenček, ki izvira izpod skalovja! Težavno borbo ima, preden si uravna svoj tok, počasi pa premaga vse ovire ter naraste v veliko reko. Učimo se od narave!

Oskrbimo se z orožjem izobrazbe, katoliške in slovenske! Kdor hoče na svetu uspeti, mora bistro glavo imeti. Nesmrtni naš učitelj škof Slomšek je klical našim prednikom ter kliče tudi nam: »Le bistrimo si glave!« Izobraževalno delo bi se moralo vršiti po vseh župnijah naše domovine. Duhovniki so za to poklicani in usposobljeni voditelji, mi jih pa moramo podpirati. Podpirati jih morajo kmetje, predvsem pa naša mladina. Saj je ravno mladina izobrazbe najbolj potrebna. Potrebna pa je tudi prave krščanske vzgoje. V lanskem Slomškovem letu smo večkrat slišali Slomškov opomin: »Ako se mlado drevesce ne požlahtni ter se divjaku ne veepi zlahtna mladika, vedno malovredna lesnika ostane.«

Naj bi si mladina Slomškove zlate opomine vzela k srcu ter se po njih ravnala! To bi bilo najlepše slovo od

Slomškovega spominskega leta. Tudi za nas in za vse veljajo Slomškovi opomini in njegova navodila. Ne zablino osobito njegovih lepih naukov o dobri sosesčini. Bodimo si dobri sosedje! Naj vlada med nami bratstvo in sloga! Rešila nas bo vzajemnost, ne pa razprtija in razdrobljenost. Nesloga do naša le gorje ter uničuje naše moči. Skupnega dela je treba, ki ga prekvamisimo s pravo krščansko narodno prosveto.

*

Za naš list.

(Dopis kmetskega fantja.)

Zopet je minulo leto in se potopilo v morje večnosti. Slednja minuta nam pravi, kako minljivo je vse na svetu. Malo časa traja veselje in radost človeka na zemlji, istotako pa tudi trpljenje premine. Ob zaključku starega leta se v duhu ozremo nazaj, da vidimo svoja dela. Zadovoljno je naše srce ob pogledu na plemenita dejanja, a žalost se nas loti, ako nam očita vest, da smo delali slabo. Saj je pač več, mnogo več slabega, kakor pa dobrega na svetu. Časopisje nam dan na dan poroča o žalostnih dogodkih v naši domovini, o pobojih, pretepih, samomorih in drugih zločinih. Mislilo se je, da bo naval teh zločinov vendar ponehal, pa se širi in množi, da ne vemo, kaj bo. Ako je bilo do sedaj tako, zlasti preteklo leto, dal Bog, da bi vsaj to leto, ki je začelo, bilo srečnejše za nas in bi nam rodilo

mnogo božjega blagoslova, da bi bila naša dela iz Boga in vsikdar za Boga.

Surovost, ki se pojavlja med mladino, našemu narodu nikakor ni v čast. Čast in ponos naroda je izobrazena mladina, zavzeta za to, kar je dobro in plemenito. Mladina pa, ki pijančuje, preklinja, klafa ter se pretepa, dela narodu sramoto ter je rana na narodnem telesu. Ta žalostni pojav je dokaz, da ni med narodom vse v redu, osobito pa, da tisti, ki bi morali vzgojevati narod, ne vršijo v pravem pomenu in v zadovoljivi meri to svojo nalogo.

Tu stopi v ospredje vprašanje časopisja. Razmere nas silijo, da se zavzemamo za tisk, namreč za dober, katoliški tisk, za katoliške časopise, ki po mojem mnenju niso dovolj razširjeni med ljudstvom. Mnogi še naročajo ter razširjajo brezverske, slabe, ničvredne časopise, ki spadajo v peč. Največje zlo pa je, da tako ničvredno šaro čitajo tudi otroci, ki se že v zgodnji mladosti naskakajo protiverskega duha, da izgubijo vsako spoštovanje do Boga, Cerkev in duhovnikov. Zato ni čudno, da mnogi katehetje tožijo o grozoviti pokvarjenosti današnje mladine. Dolžnost vsakega je, da naroča in čita le krščanske liste, ki branijo in zagovarjajo vero in katoliško Cerkev. Resnične so besede našega Gospoda, ki pravi: »Po njih sadu jih boste spoznali!« Resno se moramo vprašati, ali niso oni žalostni pojavi med mladino, o katerih smo prej govorili, posledica čitanja slabih listov. V hiši, kjer je slab časnik doma, ni krščanske omike in tudi ne prave vzgoje mladine. Fantje iz hiš, ki imajo nekrščanske liste, niso na dobrem glasu. Ne krasi jih krščanska krepost, marveč jih ponižuje drznost, surovost in slične pokvarjenosti. Če pa gredo v cerkev, je njihov pohod samo takozvani sprehod. Zato pa moramo krščanskemu časopisju nakloniti skrb in pomoč.

Naš glasnik, buditelj in čuvár je pri-ljubljeni »Slovenski gospodar«. Ta list si je stekel za naš narod neprecenljive zasluge. Izhajati je pričel baš v času, ko so se odigravali pri nas najhujši politični boji z nemškutarstvom, ki je hotelo uničiti slovensko besedo in vpostaviti na njeno mesto nemščino. Kdo je bil v teh usodnih časih naš branitelj? »Slovenski gospodar« je bil! Boril se je in nikdar klonil, kadar je šlo za verska načela in za korist slovenskega kmeta, delavca in obrtnika. Zato je »Slovenski gospodar« tako globoko zasidran v srcu našega naroda. Ljudstvo se zaveda, da je ta list vedno bil njegov prijatelj

75 let je minulo, odkar je umrl dne 5. januarja 1858 feldmaršal Radecki.